

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Львівського національного університету
імені Івана Франка

Голова Вченої ради

 Володимир МЕЛЬНИК

протокол № 27 від «27» 09 2022 р.

Освітньо-професійна програма в оновленій редакції
вводиться в дію з 1 вересня 2022 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

За спеціальністю **032 Історія та археологія**

Галузі знань **03 Гуманітарні науки**

Розроблено та оновлено робочою групою у складі:

- 1. Войтович Леонтій Вікторович**, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри історії середніх віків та візантиністики (**гарант освітньої програми**);
- 2. Глушко Михайло Степанович**, д-р іст. наук, професор, професор кафедри етнології;
- 3. Мудрий Мар'ян Михайлович**, канд. іст. наук, доцент, доцент кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського;
- 4. Сирота Роман Богданович**, канд. іст. наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи;
- 5. Щодра Ольга Михайлівна**, канд. іст. наук, доцент, завідувач кафедри давньої історії України та архівознавства.
- 6. Вахнянин Анна Сергіївна**, аспірантка кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн;
- 7. Соляр Ігор Ярославович**, доктор історичних наук, професор, директор Інституту українознавства імені І. Крип'якевича НАН України.

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

- 1. Соляр Ігор Ярославович**, доктор історичних наук, професор, директор Інституту українознавства імені І. Крип'якевича НАН України;
- 2. Павлюк Степан Петрович**, академік НАН України, доктор історичних наук, професор, директор інституту народознавства НАН України;
- 3. Осаульчук Олег Миколайович**, директор Науково-дослідного центру «Рятівна археологічна служба» Інституту археології НАН України.

Гарант освітньо-професійної програми

проф. Леонтій ВОЙТОВИЧ

ПОГОДЖЕНО:

Вчена рада історичного факультету

Протокол № 5/ 2021-22 від 21 березня 2022 року

Голова вченої ради історичного факультету

проф. Степан КАЧАРАБА

**1. Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальності «032 Історія та археологія»**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Львівський національний університет імені Івана Франка Історичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр історії та археології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 1492485 за рішенням Акредитаційної комісії від 27 грудня 2013 р. протокол № 108 (наказ МОН України від 08.01.2014 № 1-Л) на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565
Цикл/рівень	НРК України – 7-й рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	До наступного планового оновлення, не перевищуючи періоду акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://clio.lnu.edu.ua/academics/specializations
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка фахівців з історії та археології, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками роботи в наукових, освітніх і культурно-освітніх закладах та здатні розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія Об'єкти вивчення: минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх його проявах; – Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології; – Теоретичний зміст предметної галузі: система наукових теорій, концепцій, гіпотез, принципів, категорій, методів, понять, які використовуються в процесі історичного пізнання минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому вимірах. – Методи,

	методики і технології: загальнонаукові і спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення історичних та археологічних досліджень, а також методики і технології, які використовуються для вивчення, збереження та використання пам'яток археології, історії і культури. - Інструменти та обладнання: спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія. Формування критичного мислення та практичних навичок у розв'язуванні складних завдань і проблем суспільного використання історичного знання на засадах науково-дослідної роботи; Розвиток загальних і фахових компетентностей, необхідних для роботи з історичним матеріалом, вміння взаємодіяти з учнями (студентами) і громадським загалом та представляти результати професійної діяльності.
Особливості освітньо-професійної програми	Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями й навичками історичних досліджень та поширення науково-історичних знань в соціумі, освітній діяльності; враховує новітні вимоги щодо зв'язку теорії з практикою; формує науковців і викладачів з перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, а й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Національний Класифікатор України 2010, Розділ 2, професіонали, клас розділу 1 https://hrliga.com/docs/327_KP.htm : 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2431 Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів 2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство) 2431.2 Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках 2442 Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології 2442.1 Наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія) 2442.2 Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології 2443.1 Наукові співробітники (філософія, історія, політологія) Зазначений перелік не є вичерпним.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових

кваліфікацій в системі освіти дорослих.	
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване, самонавчання, навчання через проведення наукових досліджень, виробничої та педагогічної практик. Викладання відбувається у формі лекцій, мультимедійних лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного навчання, індивідуальних (консультативних) занять. Навчання базується на компетентнісному підході.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. <i>Поточний контроль</i> – усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань. <i>Підсумковий контроль</i> – екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю. <i>Державна атестація</i> – підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність працювати автономно. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. ФК 2. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. ФК 3. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології. ФК 4. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. ФК 5. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти. ФК 6. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області. ФК 7. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах. ФК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

	<p>ФК 9. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології</p> <p>ФК 10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.</p> <p>ПРН 2. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.</p> <p>ПРН 3. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.</p> <p>ПРН 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПРН 6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.</p> <p>ПРН 7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Програма реалізується науково-педагогічними працівниками історичного факультету. Всі викладачі мають наукові ступені за спеціальністю.
Матеріально-технічне забезпечення	Використання технічного обладнання (комп'ютерів, проекторів). Аудиторії навчальних корпусів ЛНУ імені Івана Франка, зокрема головного корпусу, які обладнані мультимедійною технікою та бездротовим доступом до мережі інтернет. Гуртожитки, їдальні, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання, спортивні зали та майданчики, зони відпочинку для студентів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання навчальних ресурсів Львівського національного університету імені Івана Франка та авторських розробок професорсько-викладацького складу історичного факультету. Офіційний сайт ЛНУ імені Івана Франка.: http://www.lnu.edu.ua ; офіційний сайт історичного факультету - clio.lnu.edu.ua ; сторінки

	<p>факультету у соціальних мережах – фейсбук https://www.facebook.com/istfaklnu та інстаграм https://www.instagram.com/istfaklnu/, віртуальне навчальне середовище Moodle; розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін (силабуси та робочі навчальні програми); навчальні та робочі плани; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; методичні рекомендації щодо проходження практик; методичні рекомендації для написання курсових і магістерських робіт.</p> <p>Наукова бібліотека, читальні зали, віртуальний читальний зал із доступом з мережі Інtranет. Програмне забезпечення для виявлення та запобігання академічного плагіату у здобувачів освіти.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі договорів між Львівським національним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти країн-партнерів.</p> <p>Програма Erasmus+, започаткована Європейським союзом у 2014 році, що передбачає навчальну кредитну мобільність студентів і викладачів за участю Львівського національного університету імені Івана Франка та університетів Австрії, Болгарії, Хорватії, Чеської республіки, Естонії, Франції, Німеччини, Італії, Греції, Литви, Латвії, Нідерландів, Польщі, Португалії, Словенії, Іспанії, Тіреччини тощо (понад 40 навчальних закладів) в межах підписаних угод.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Допускається після вивчення курсу української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

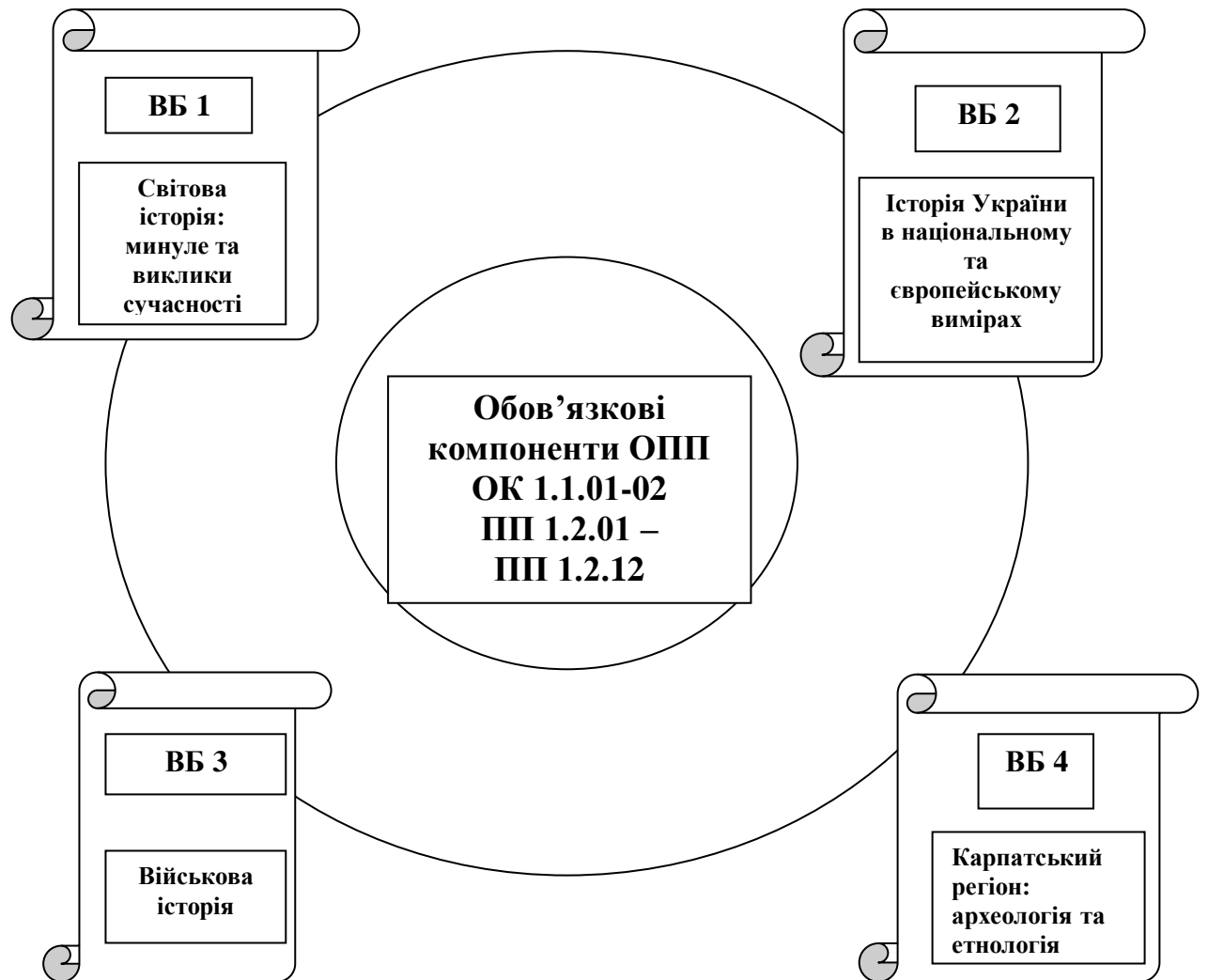
2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1.01	Іноземна мова за фаховим спрямуванням	7	Залік
ОК 1.1.02	Педагогіка і психологія вищої школи	4	Екзамен
Цикл професійної та практичної підготовки			
ПП 1.2.01	Гуманітарні дисципліни: освітні завдання і навчальні методики	4	Екзамен
ПП 1.2.02	Сучасна археологічна наука у світі: школи,	4	Залік

	тенденції та напрямки		
ПП 1.2.03	Публічна історія	4	Екзамен
ПП 1.2.04	Повернення до людини в новітній європейській історіографії	3	Екзамен
ПП 1.2.05	Права людини у світовій історії	3	Екзамен
ПП 1.2.06	Педагогічна практика (асистентська)	9	Диф. залік
ПП 1.2.07	Методологія історії	4	Екзамен
ПП 1.2.08	Історія народної культури українців	3	Залік
ПП 1.2.09	Українське питання в міжнародних відносинах ХХ ст.	3	Екзамен
ПП 1.2.10	Урбанізаційні процеси і становлення ранньомодерної України	3	Залік
ПП 1.2.11	Виробнича практика (архівно-бібліотечна)	3	Залік
ПП 1.2.12	Кваліфікаційна робота	9	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66 кредитів	
Вибіркові навчальні дисципліни			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОК2.1.1.01	Дисципліна вільного вибору	3	Залік
<i>Цикл професійної та практичної підготовки за блоками вибіркових дисциплін</i>			
Блок вибіркових дисциплін 1. Світова історія: минуле і виклики сучасності			
ПП2.1.2.1.01	Магістерський семінар	6	Залік
ПП2.1.2.1.02	Європейське суспільство і культура на шляху трансформації (II пол. ХІХ - I пол. ХХ ст.)	3	Залік
ПП2.1.2.1.03	Українська еміграція в країнах Заходу	3	Залік
ПП2.1.2.1.04	Історичні міфи й стереотипи та формування суспільної свідомості народів Центрально-Східної Європи в ХІХ - на початку ХХІ ст.	3	Залік
ПП2.1.2.1.05	Антисемітизм та юдофобія у ХІХ - I пол. ХХ ст.	3	Залік
ПП2.1.2.1.06	Полагоджуючи з недавнім минулим: національна пам'ять і посткомуністичний перехід у Центрально-Східній Європі	3	Залік
ПП2.1.2.1.07	Європейська інтеграція: історія та сучасність	3	Залік
Блок вибіркових дисциплін 2. Історія України в національному та європейському вимірах			
ПП2.1.2.2.01	Магістерський семінар	6	Залік
ПП2.1.2.2.02	Українці в домодерний і ранньомодерний періоди: ментальність, ідентичність, еліти	3	Залік
ПП2.1.2.2.03	Парламентські виборчі та публічно-політичні практики на українських землях Речі Посполитої: становлення українського парламентаризму	3	Залік
ПП2.1.2.2.04	Слов'яни і Русь на політичній карті середньовічної Європи: від ранніх держав до формування імперії русів	3	Залік
ПП2.1.2.2.05	Історична школа М.Грушевського	3	Залік

ПП2.1.2.2.06	Український національний антикомуністичний Рух Опору	3	Залік
ПП2.1.2.2.07	Соціокультурний підхід до вивчення історії України	3	Залік
Блок вибіркового дисциплін 3. Військова історія			
ПП2.1.2.3.01	Магістерський семінар	6	Залік
ПП2.1.2.3.02	Історія війн, військової дипломатії та військового мистецтва	3	Залік
ПП2.1.2.3.03	Українське козацтво в європейських війнах кінця XV-XVIII ст.	3	Залік
ПП2.1.2.3.04	Військово-теоретична думка та логістика (до 1815 р.)	3	Залік
ПП2.1.2.3.05	Військово-теоретична думка та логістика XIX–XX ст.	3	Залік
ПП2.1.2.3.06	Українська військова еліта: етносоціальний зріз	3	Залік
ПП2.1.2.3.07	Людина на війні	3	Залік
Блок вибіркового дисциплін 4. Карпатський регіон: археологія та етнологія			
ПП2.1.2.4.01	Магістерський семінар	6	Залік
ПП2.1.2.4.02	Виробництва і промисли в археологічних культурах Прикарпаття	3	Залік
ПП2.1.2.4.03	Етнокультурні та етносоціальні процеси в Карпатському регіоні	3	Залік
ПП2.1.2.4.04	Середньовічні культові пам'ятки на території Карпатського регіону	3	Залік
ПП2.1.2.4.05	Етнографія українців Карпат: господарські заняття, матеріальна культура	3	Залік
ПП2.1.2.4.06	Традиційна духовна культура українців Карпат	3	Залік
ПП2.1.2.4.07	Етнологія слов'янських народів Карпато-Балканського регіону	3	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		27 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП		90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема ОПШ

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності **032 Історія та археологія** проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: **Магістр історії та археології**.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК1.1. 01	ОК1.1. 02	ІІІ 1.2.01	ІІІ 1.2.02	ІІІ 1.2.03	ІІІ 1.2.04	ІІІ 1.2.05	ІІІ 1.2.06	ІІІ 1.2.07	ІІІ 1.2.08	ІІІ 1.2.09	ІІІ 1.2.10	ІІІ 1.2.11	ІІІ 1.2.12
ЗК 1				•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ЗК 2					•	•	•				•	•	•	•
ЗК 3		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
ЗК 4	•			•	•	•	•				•			•
ЗК 5	•	•	•	•	•		•	•					•	
ЗК 6	•	•	•	•	•	•	•		•				•	•
ЗК 7			•	•	•			•	•				•	•
ЗК 8	•	•	•	•	•	•	•							
ЗК 9		•	•	•	•		•	•					•	•
ФК 1				•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ФК 2			•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ФК 3		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК 4				•	•	•	•		•			•	•	•
ФК 5			•	•	•	•	•		•				•	•
ФК 6			•	•		•	•		•	•	•	•	•	•
ФК 7		•	•					•	•				•	
ФК 8	•			•	•	•	•		•		•		•	•
ФК 9				•	•	•			•				•	•
ФК 10		•	•	•				•					•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ОК1.1 01	ОК1.1 02	ІІІ 1.2.01	ІІІ 1.2.02	ІІІ 1.2.03	ІІІ 1.2.04	ІІІ 1.2.05	ІІІ 1.2.06	ІІІ 1.2.07	ІІІ 1.2.08	ІІІ 1.2.09	ІІІ 1.2.10	ІІІ 1.2.11	ІІІ 1.2.12
ПРН 1				•	•	•			•				•	•
ПРН 2	•			•	•				•				•	•
ПРН 3				•	•	•			•	•			•	•
ПРН 4	•	•	•	•	•			•	•				•	•
ПРН 5				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 6				•	•				•	•			•	•
ПРН 7		•	•	•	•		•	•						

ПРН 8				•	•					•			•	•
ПРН 9	•	•	•					•						